

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
протокол №12 від 30.08.2024

ПІДПИСАНО
від 30.08.2024 № 165-о/д
Директор школи
Сергій ДІДЕНКО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
для школи ІІІ ступеня (10 клас)
на 2024/2025 навчальний рік
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №29
Черкаської міської ради Черкаської області

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	3
2. Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін	3
3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.....	6
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття профільної середньої освіти	
5. Форми організації освітнього процесу.....	7
Додаток 1. Типовий навчальний план закладів загальної середньої освіти III ступеня.....	9
Додаток 2. Орієнтовна кількість годин для профільних предметів.....	10
Додаток 3. Навчальний план	11
Додаток 4. Навчальні програми	12

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №29 Черкаської міської ради Черкаської області для 10 класу (профільної середньої освіти) розроблена за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408, у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом від 31.03.2020 №464) зі змінами (наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698 для 10-11(12) класів), на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»; Указу Президента України від 24.02.2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» № 3891-ІХ від 23.07.2024; наказів Міністерства освіти та науки «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 15.05.2023 № 563 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 836 від 13.06.2024); «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» № 1112 від 07.08.2024 року.

Освітня програма профільної середньої освіти Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №29 Черкаської міської ради Черкаської області окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (додаток 2)
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

2. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-х класів - 1330 годин/навчальний.

Враховуючи освітні потреби учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу, обрано філологічний профіль: українська мова та література.

На основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (додаток 1) та орієнтовної кількості навчальних годин для профільних предметів (додаток 2), складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу. У навчальному плані для 10 класу зазначено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, спеціальних курсів, а також передбачено додаткові години на вивчення окремих базових предметів, факультативних курсів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальний план школи III ступеня Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №29 Черкаської міської ради Черкаської області містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додатковий час на вивчення профільних предметів (українська мова та українська література) та підготовки учнів для успішного складання ЗНО.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» буде здійснюватися як один предмет «Фізика і астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Ляшенка О.І.); у такому разі можливе послідовне або паралельне вивчення фізичного і астрономічного складників, а розподіл годин між ними здійснюється відповідно до навчальної програми.

Відповідно до концептуальних засад реформування середньої освіти однією з ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності є здатність спілкуватися іноземними мовами, саме тому їх вивчення в закладі освіти набуває першочергового значення. Відповідно до рекомендацій Типового навчального плану, збільшено кількість годин на вивчення іноземної мови (англійської), використовуючи додаткові години. На вивчення профільних предметів «Українська мова та література» взято по 2 години з додаткових години.

Таким чином, у навчальному плані збільшено кількість годин на вивчення базових предметів за рахунок додаткових годин:

- на вивчення профільного предмету «Українська мова» - 2 години;
- на вивчення профільного предмету «Українська література» - 2 години;
- на вивчення іноземної мови (англійської) – 1 година

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що

вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку вибрано два предмети: «Інформатика» та «Фінансова грамотність».

Розвиток фінансової та економічної грамотності, дотримання правових норм у фінансовому житті, правильне фінансове планування – це ключ до досягнення фінансової безпеки. Вивчення предмету «Фінансова грамотність» дозволяє реалізувати компетентнісний підхід до навчання. Увага акцентується не лише на запам'ятовуванні певної кількості інформації, а й на виробленні практичних навичок, зокрема: поведінці під час різних проблемних ситуацій, застосуванні досвіду успішної діяльності у сфері підприємництва, плануванні власних життєвих подій, бюджету тощо. З метою розвитку ключових компетентностей підприємливості та фінансової грамотності на вивчення фінансової грамотності виділено – 2 години.

Спеціальні курси, факультативи реалізуються за рахунок за рахунок додаткових годин (додаток 1). Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання.

Факультативний курс з історії України «Українознавство» (навчальна програма для учнів 5-11 класів закладів загальної середньої освіти, рекомендовано Міністерством освіти і науки України – лист МОН від 10.08.2020 №1/11-5310) набуває особливої актуальності в умовах воєнного стану. Об'єктом українознавства є Україна, український етнос й українська нація, народ України як єдине ціле. Метою факультативного курсу з історії України «Українознавство» є цілісне пізнання (самопізнання), творення й самотворення української людини, нації, народу, їхньої етнічної території і держави (України) у всьому часопросторовому вимірі, дослідження феномену українства, закономірностей, досвіду й уроків його розвитку та прояву в усіх сферах людського буття як цілого, здійснення історичного покликання.

З метою розвитку математичної компетентності, поглиблення знань з математики, напрацювання вмінь обрано факультативний курс з математики «Методи розв'язування задач. 10-11 класи» (автор Лахтадир Л.І.) (схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах науково-методичною комісією з математики НМР з питань освіти Міністерства освіти і науки України – протокол від 24.06.2010 р. №4). Програма схвалена до використання рішенням педагогічної ради (протокол №12 від 30.08.2024)

В умовах війни процес трансформації сучасної сім'ї як соціального інституту супроводжується тривожними ознаками її дезорганізації – збільшенням кількості розлучень та сімейно-побутових конфліктів, зниженням рівня народжуваності, послабленням виховного потенціалу сім'ї, погіршенням здоров'я населення країни тощо. Усе вищесказане обумовлює необхідність введення курсу за вибором «Основи сім'ї». Необхідність навчальної програми курсу «Основи сім'ї» (навчальна програма курсу за вибором «Основи сім'ї» автора Буковинського А. Й. – схвалена для використання в освітньому процесі – протокол засідання експертної комісії з етики та морального спрямування №6 від 13.12.2023) зумовлюється змістом завдань, які покликані вирішувати школа, готуючи учнів до життя в суспільстві, спрямовується на їхню соціалізацію, набуття морально-етичних і громадянських якостей. Цей курс передбачає створення передумов для

усвідомленого сприймання і засвоєння учнями соціальних, морально-етичних і правових норм, національно-культурних, сімейних традицій українського народу, оволодіння навичками взаємодії, співжиття і співпраці в родині, народження та виховання дітей.

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в додатку 4. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Типова освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

4. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

5. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Відповідно до чинного законодавства, рішень засновників закладу освіти, педагогічної ради закладу, заяв батьків освітній процес у Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів №29 Черкаської міської ради Черкаської області в 2024/2025 н. р., може бути організовано: за інституційною (очною) формою; з використання технологій дистанційного навчання або їх поєднанням (за змішаним режимом); індивідуальною формою (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Організація освітнього процесу залежить від безпекової ситуації під час воєнного стану. Структура і тривалість навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року залежно від безпекової ситуації. Зміни форми навчання для здобувачів освіти, які тимчасово перебувають за кордоном або є внутрішньо переміщеними особами, протягом навчального року або семестру можуть відбуватися за заявою батьків відповідно до чинного законодавства.

Освітній процес в очній формі запроваджується в приміщеннях або закладу освіти тільки в межах розрахункової місткості споруд цивільного захисту, що можуть бути використані для укриття учасників освітнього процесу в разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів

оповіщення. Якщо потужності споруд цивільного захисту є недостатніми для укриття всіх учасників освітнього процесу, то освітній процес може бути організовано шляхом розподілу навчального часу в межах годин (змін) упродовж дня, годин (змін) і днів упродовж тижня, годин (змін), днів та тижнів упродовж місяця або семестру тощо.

Освітній процес у середній школі здійснюється в очній формі, враховуючи необхідність соціалізації дітей.

При організації освітнього процесу в очній формі або змішаному режимі слід забезпечити безумовне переривання освітнього процесу, що здійснюється в будівлі, приміщенні закладу освіти, у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення. Учасники освітнього процесу повинні організовано прослідувати до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування тривоги, за можливості продовжуючи освітній процес в укритті, а після відбою тривоги – повернутися до приміщення школи, організувавши освітній процес із урахуванням необхідного корегування.

Відповідно до «Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого наказом МОН від 12 січня 2016 року №8 у школі може організовуватись навчання **за індивідуальною формою** навчання незалежно від місця проживання особи відповідно до чинного законодавства. Зарахування до закладу освіти на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року. Переведення здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти може відбуватися протягом навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до проведення річного оцінювання результатів навчання здобувачів чи державної підсумкової атестації. Таке обмеження не застосовується для переведення на педагогічний патронаж.

Для осіб, які здобували чи здобувають освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали на тимчасово окупованій території України або в населених пунктах, території здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації зарахування (переведення) на екстернат здійснюється протягом усього календарного року.

Зарахування осіб до закладу освіти для здобуття освіти за індивідуальною формою може здійснюватися незалежно від наявності вільних місць у класі.

Зарахування (переведення) на індивідуальну форму здобуття освіти здійснюється на навчальний рік.

**Типовий навчальний план
закладів загальної середньої освіти III ступеня
для 10-11 класів**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	10	11	Разом
Базові предмети¹	27 (29)	26 (28)	53 (57)
Українська мова	2	2	4
Українська література	2	2	4
Зарубіжна література	1	1	2
Іноземна мова ²	2	2	4
Мова і література корінного народу, національної меншини ³	2	2	4
Історія України	1,5	1,5	3
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	2	0	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	6
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика і астрономія ⁴	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Фізична культура ⁵	3	3	6
Захист України	1,5	1,5	
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3	6
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8 (6)	9 (7)	17 (13)
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	66
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	76

¹ У дужках подано кількість годин для закладів освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини.

² За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

³ Мова і література корінного народу, національної меншини входить до базових предметів лише для закладів освіти з навчанням мовою, корінного народу, національної меншини. В інших закладах освіти цей предмет може обиратися за потреби самим учнем за рахунок додаткових годин.

⁴ Може викладатись як один предмет (за програмою авторського колективу під керівництвом Ляшенка О.І.) або як два окремі предмети: «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В.М.) і «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я.).

⁵ Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

**Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів
відповідно до Типової освітньої програми
закладів загальної середньої освіти III ступеня**

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова та література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Математика (алгебра і початки аналізу, геометрія)	9	9
Фізика і астрономія	7	7
Фізика	6	6
Астрономія	2	2
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист Вітчизни	5	5

* Заклад освіти може збільшувати/зменшувати кількість годин на вивчення профільного предмета

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 10 класу
(філологічний профіль: українська мова та література)
Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №29
Черкаської міської ради Черкаської області на 2024 /2025 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень
Базові предмети	27
Українська мова	2+2
Українська література	2+2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова (англійська)	2+1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Разом (з фізичною культурою)	29+3=32
Вибірково-обов'язкові предмети:	
1. Інформатика	1
2. Фінансова грамотність	2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття:	(всього 8=5+3)
1. Факультатив з математики «Методи розв'язування задач»	1
2. Факультатив з історії України «Українознавство»	1
3. Факультатив «Основи сім'ї»	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Примітка: навчальний план розроблений відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», таблиця 2, 3.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408,
у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами,
внесеними наказом від 31.03.2020 №464 зі змінами,
наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698 для 10-11(12) класів)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Наказ МОН України
1.	Українська мова	Профільний рівень	Від 23.10.2017 №1407
2.	Українська література	Профільний рівень	Від 23.10.2017 №1407
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	Від 23.10.2017 №1407
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту	Від 03.08.2022 №698
5.	Географія	Рівень стандарту	Від 23.10.2017 №1407
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	Від 03.08.2022 №698
7.	Захист України	Рівень стандарту	Від 03.08.2022 №698
8.	Інформатика	Рівень стандарту	Від 23.10.2017 №1407
9.	Історія України	Рівень стандарту	Від 03.08.2022 №698
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	Від 23.10.2017 №1407
11.	Фізика і астрономія	Рівень стандарту	Від 24.11.2017 №1539
12.	Фізична культура	Рівень стандарту	Від 03.08.2022 №698
13.	Хімія	Рівень стандарту	Від 23.10.2017 №1407
14.	Іноземні мови	Рівень стандарту	Від 23.10.2017 №1407
15.	Фінансова грамотність	Рівень стандарту	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України, лист МОН від 28.05.2019 № 1/11-4995